Post- en bezoekadres
Zutphenseweg 6
7418 AJ Deventer

Aan de raden van de deelnemende gemeenten
aan de Regio Stedendriehoek

Kenmerk:	206353	Deventer, 14 december 2022
Behandeld door:	Ineke Lijnema	Uw referentie:
Telefoon:	06-52761351	
Onderwerp:	Kaderbrief 2024	

Geachte leden van de raad,

In het traject 'Grip op samenwerken' spraken de raden van de 8 gemeenten van de Regio Stedendriehoek de wens uit om jaarlijks voor 15 december een kaderbrief te ontvangen voor de programmabegroting van de Regio Stedendriehoek. Daarom ontvangt u nu ter informatie deze kaderbrief.

In deze kaderbrief geven wij aandacht aan de volgende thema's:
1. Toenemend belang regionale samenwerking
2. Beleidsinhoudelijke voornemens
3. Naar een robuuste en veerkrachtige regionale organisatie
4. Financiële uitgangspunten
5. Behandelprocedure

De kaderbrief baseren wij op de informatie die ons bekend is op 1 december 2022. We leven in onzekere tijden. We weten dat er ontwikkelingen op ons af komen waar we nu nog geen financiële vertaling aan kunnen geven maar die wel van invloed kunnen zijn op de begroting van 2024. Natuurlijk informeren we u over belangrijke beleidswijzigingen die van invloed zijn op de regionale koers en/of organisatie en leggen we deze volgens de afgesproken spelregels aan de raden voor.

1. Toenemend belang van regionale samenwerking

De regio neemt aan belang toe. Naast internationale crises waar het effect van voelbaar is in onze regio, staat Nederland voor tal van nationale opgaven. Bijvoorbeeld woningbouw, energie en klimaat, water, de transitie van de landbouw en de stikstofproblematiek. Vanuit het kabinet verschenen in korte tijd een aantal Kamerbrieven waarin het kabinet richting gaf. Provincies spreken vervolgens de regio's aan om in nauwe samenwerking concrete afspraken te maken over aanpak van deze opgaven.

De Regio Stedendriehoek staat daarmee vol in de schijnwerpers. De colleges van de 8 samenwerkende gemeenten staan voor de uitdaging om met concrete plannen te komen hoe zij de verstedelijkingsambities op het gebied van wonen, werken en bereikbaarheid kunnen realiseren met behoud van de landschappelijke kwaliteit en met respect voor de natuur. Deze gezamenlijke doelen staan centraal in de regionale strategische agenda. Nu werken we aan de uitvoeringsagenda, waar in staat hoe deze plannen gerealiseerd kunnen worden. De toenmalige colleges stemden in maart 2022 in met deze werkwijze. In het voorjaar van 2023 wordt de uitvoeringsagenda aan de raden voorgelegd.

Inmiddels zijn in de provincies Gelderland en Overijssel prestatieafspraken over wonen gemaakt. De 7 Gelderse gemeenten verbinden zich aan 17.000 extra woningen in 2030; het Overijsselse Deventer voegt hier 7.000 aan toe. In totaal zijn het er dus 24.000. Tot 2040 is de ambitie om 40.000 extra woningen te realiseren. We verwachten dat begin 2023 er een woondeal wordt gesloten met minister De Jonge waarin naast de regionale inspanningen ook afspraken met het Rijk staan over onder andere investeringen in bereikbaarheid.

Het gesprek over de ruimtelijke inpassing van de opgaven voeren we in de regio al enige tijd. Dit gesprek zetten we in 2023 voort. In de strategische agenda spraken we af een gezamenlijke gebiedsvisie op te stellen. Hierin brengen we de ruimtelijke opgaven voor wonen, natuur, energie, landbouw en economie in onze regio in kaart. Tegelijk kregen provincies van het Rijk de opdracht om per provincie de 'ruimtelijke puzzel' te leggen. Voor 1 juli 2023 moeten de provincies deze plannen voorleggen aan het Rijk. De provincie Gelderland richt zich hiervoor tot de Regio Stedendriehoek. Wij zorgen dat de inzichten uit ons eigen regionale proces als input dienen voor deze ruimtelijke puzzel(s).[1]

Deze dossiers laten de toenemende vraag van het Rijk aan de regio zien. Om aan deze vraag te kunnen voldoen, is een stevige(r) werkorganisatie nodig die dit soort processen zowel ambtelijk als bestuurlijk in goede banen leidt. De gemeenten hebben uiteraard onderling en met de provincies al goed contact, maar de praktijk heeft geleerd dat een regionaal bureau dit kan ondersteunen, faciliteren en verder brengen. Niet in het minst door een krachtige gezamenlijke lobby te voeren namens de 8 gemeenten.

2. Beleidsinhoudelijke voornemens

De strategische agenda 2030 draagt de titel 'Een regio in balans' en is gericht op het versterken van 'brede welvaart' in onze regio. De uitvoering ervan levert tegelijk een bijdrage aan de Sustainable Development Goals. De strategische agenda geeft op evenwichtige manier weer dat alle partners binnen onze regio een sterke impuls willen geven aan een aantrekkelijk woonklimaat, een robuuste economie en een goede bereikbaarheid met behoud van de hoge kwaliteit van de ruimte en de leefomgeving. Duurzaamheid en digitale vooruitstrevendheid zijn verweven in de aanpak.

We vertalen de strategische agenda naar een uitvoeringsagenda 2030. Deze agenda is opgebouwd uit een aantal programma's met concrete initiatieven en projecten waar de 8 gemeenten de komende jaren nauw op samenwerken. Dit doen zij onderling maar ook met ondernemers, onderwijsinstellingen, provincies, waterschappen en andere maatschappelijke organisaties. Met de plannen dragen we bij aan slimme, groene steden en dorpen, een vitaal landelijk gebied en aan een robuuste, toekomstbestendige economie. De onderwerpen uit de regionale agenda gaan verder dan het thema cleantech. Daarom verwijzen wij vanaf 2023 naar de naam Stedendriehoek en laten wij de naam Cleantech Regio los.

De uitvoeringsagenda 2030 is het meerjarenplan van overheden, onderwijs en ondernemers van de Regio Stedendriehoek en de Strategische Board. Binnen de Regio Stedendriehoek werken de gemeenten specifiek samen bij het opstellen van de gebiedsvisie en de herijking van de Regionale Energiestrategie. De werkorganisatie coördineert deze meerjarige trajecten. Eind 2023 ontwikkelen wij een jaarplan met daarin de activiteiten voor 2024. Hierin vindt u de projecten uit de uitvoeringsagenda en de specifieke GR-thema's terug die we begin 2023 vaststellen.

Investeringsplatform en Regio Deal

Tegelijk met de uitvoeringsagenda onderzoekt de Strategische Board (in opdracht van het Dagelijks Bestuur) wat de mogelijkheden zijn van een investeringsplatform of -fonds. Een investeringsplatform of – fonds kan het matchen van regionale projecten aan diverse financiële stromen makkelijker maken. Begin 2023 neemt het Dagelijks Bestuur een besluit over wel/niet lanceren van een investeringsplatform, die vervolgens aan de colleges en raden ter besluitvorming wordt voorgelegd. Ook besluiten wij in 2023 over het eventueel aanvragen van een nieuwe Regio Deal.

3. Naar een robuuste, veerkrachtige en efficiënte regionale organisatie

De rol van de regio wordt belangrijker. Dit vraagt een solide en krachtige regionale organisatie, die de samenwerking ondersteunt. De Regio Stedendriehoek is sinds jaar en dag *light* georganiseerd. Dat betekent dat de regio niet zelf mensen in dienst heeft. Er is een klein regiobureau actief; een aantal functies is opgenomen in de begroting. De mensen zijn in dienst van de gemeenten en worden gedetacheerd naar de regio. Daarnaast leveren de gemeenten medewerkers 'om niet' voor een aantal uur per week aan het regiobureau. Dit betreft met name de strategisch, inhoudelijke functies.

De huidige manier van organiseren en financieren voldoet niet meer, vooral niet wat betreft de strategische, inhoudelijke functies. Voor 2023 stelden de 8 gemeenten eenmalig extra middelen beschikbaar voor personele versterking op strategische portefeuilles zoals gebiedsontwikkeling en lobby en voor de

[1] Het feit dat de gemeenten van de Regio Stedendriehoek bij 2 provincies horen en er verschillende regio-indelingen bestaan op het gebied van stikstof is hierbij een complicerende factor. Het vraagt om een goede afstemming met elkaar en met de provincie Gelderland en Overijssel. Wij werken als regio daarin in ieder geval 'grensontkennend' samen.

uitvoeringsagenda. Voor een structurele oplossing vanaf 2024 leggen wij in 2023 een voorstel voor aan de gemeenteraden. De financiële vertaling daarvan vindt u terug in de conceptbegroting 2024 die tegelijk voor een zienswijze aan de raden wordt voorgelegd.

Naast een sterkere werkorganisatie sprak het Dagelijks Bestuur uit ook de bestuurlijke organisatie te willen aanpassen. Op dit moment werken we aan een voorstel om ons bestuur lichter en efficiënter te organiseren. In dit voorstel nemen we ook de (financiële) relatie met de Strategische Board mee. Dit voorstel leidt tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling waarover de gemeenteraden een besluit moeten nemen.

Het voorstel voor de aanpassing van de regeling over het bestuur, de werkorganisatie en de relatie met de Strategische Board leggen we in het voorjaar van 2023 voor aan de raden.

In het 2e kwartaal van 2023 doen we een voorstel over de aanpassing van de regeling vanwege de recente wijzing van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Dit gaat over welke nieuwe mogelijkheden de gemeenteraden willen inzetten om de democratische legitimiteit te versterken. Bijvoorbeeld extra zienswijzen bij zwaarwegende beleidskeuzes, een regionale adviescommissie voor het Algemeen Bestuur of participatie van burgers, belanghebbenden of maatschappelijke organisaties. Voor dit proces is er wettelijk gezien de tijd tot 30 juni 2024. Dit traject pakken we in nauwe samenwerking met de gemeenteraden op.

In 2023 worden de raden via diverse bijeenkomsten, waaronder de raadsconferenties, meegenomen in deze trajecten.

Samenvattend:
Uiterlijk 30 april 2023 leggen we ter besluitvorming aan de raden voor (onder voorbehoud van toekomstige, onvoorziene ontwikkelingen):

- De uitvoeringsagenda 2030
- Het voorstel voor de aanpassing van de bestuurlijke organisatie van de Regio Stedendriehoek, mede in relatie tot de stichting Strategische Board, inclusief structurele financiële consequenties en de 'technische' aanpassing van de regeling

Daarnaast leggen we uiterlijk 30 april 2023 ter consultatie aan de raden voor:

- De conceptbegroting 2024.

De dynamiek is groot, veel is in beweging. De gevolgen van de verschillende ontwikkelingen op de conceptbegroting 2024 kunnen we daarom alleen op hoofdlijnen inzichtelijk maken.

4. Financiële uitgangspunten

Bij het opstellen van de begroting 2024 hanteren we de volgende kaders. Algemeen uitgangspunt is dat de begroting voldoet aan de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor provincies en gemeenten.

De begroting van de Regio bestaat uit budgetten voor de reguliere exploitatie van het Bestuur en Bureau (programma 1) en budgetten die bestemd zijn voor de uitvoering van de Regionale Agenda (programma 2). Onder de reguliere exploitatiebudgetten vindt u onder andere bestuurskosten, personele lasten (inclusief control), communicatie, inhuur accountant en huisvesting. We verwachten dat we in de begroting van 2024 voor programma 1 om een structurele verhoging zullen vragen. De wijziging richt zich met name op het versterken van de strategische, inhoudelijke capaciteit binnen de regionale organisatie vanwege alle opgaven die op de regio afkomen.

Onder de budgetten voor de Regionale Agenda vindt u onder andere de inhuur van advies(bureaus) voor projecten en bijkomende kosten zoals het organiseren van bijeenkomsten. In het werkplan werken we de plannen van de regio voor het begrotingsjaar nader uit. De begroting van de RES valt buiten de regionale begroting. Deze begroting valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente Brummen. De RES ziet u dan ook niet terugkomen als begrotingspost. Wel biedt het regiobureau communicatieve en projectondersteuning.

Afhankelijk van nadere besluitvorming in 2023 zal in de begroting 2024 rekening worden gehouden met een andere financiële verhouding tussen de Regio Stedendriehoek en de Stichting Strategische Board en/of beramen we gelden voor een investeringsplatform.

De inkomsten bestaan uit de gemeentelijke bijdragen gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. Daarnaast nemen we incidentele subsidiestromen op voor regionale projecten en budgetten voortvloeiend

uit uitvoeringsovereenkomsten. Deze maken geen deel uit van de ontwerpbegroting maar passen we door middel van een begrotingswijziging in het begrotingsjaar in.

De regio kan de betaalde BTW niet terugvorderen of bij het BTW-compensatiefonds declareren. De BTW vormt dus voor de regio een kostenpost. De in de begroting geraamde bedragen zijn daarom inclusief BTW. Voor de indexeringscijfers sluiten we aan bij de indexeringsrichtlijnen van de gemeente Apeldoorn. Apeldoorn gaat voor 2024 voorlopig uit van een loonkostenindex van 4,0 % en van een index voor materiële kosten van 2,3 %. Dit leidt tot een gewogen prijsindex van 3, 3%. De definitief te hanteren loonkostenindex is uiteraard afhankelijk van de resultaten van het CAO-overleg. Ook is het denkbaar dat de materiële kostenindex zal worden aangepast aan de hoge inflatie.

5. Behandelprocedure

Volgens afspraak stelt de Regioraad op 5 juli 2023 de begroting 2024 vast. Hiervoor geldt de volgende aanpak:

14 december 2022	Kaderbrief vastgesteld in Regioraad en direct daarna ter informatie verzonden aan de raden van de deelnemende gemeenten.
12 april 2023	Bespreking van concept begroting 2024 door Dagelijks Bestuur.
14 april 2023	Verzending van concept begroting 2024 aan de deelnemende gemeenten ter behandeling in de raden voor het geven van zienswijzen.
23 juni 2023	Tot uiterlijk 23 juni 2023 kunnen raden een zienswijze over de begroting kenbaar maken
5 juli 2023	Vaststelling begroting 2024 door de Regioraad.

Hoogachtend,
namens het Dagelijks Bestuur van de Regio Stedendriehoek,

Ron König
Voorzitter

Ineke Lijnema
Secretaris